

dr Jan Trusewicz.

Wolontariat –bezinteresowna pomoc innym
czy sposób na życie.

Wolontariat określany jest jako bezpłatna forma pracy na rzecz innych, a działania wolontariuszy- to bezinteresowna pomoc dla dobra innych osób.

Działania te wchodzą w zakres zachowań prospołecznych.

Symbolem zachowań prospołecznych jest Jerzy Owsiak ze swoją Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, Marek Kotański- twórca Markotu, Jadwiga Ochojska, Ksiądz Arkadiusz Nowak, Jolanta Kwaśniewska, ludzie pracujący w PCK czy Caritasie.

Dlaczego w zbiorowości ludzkiej jedni przejawiają postawy prospołeczne, inni są obojętni wobec potrzebujących, jeszcze inni zachowują się aspołecznie.

W literaturze poświęconej tak określonej problematyce istnieją trzy zasadnicze hipotezy wyjaśniające:

1. Ludzie pomagają, aby zwiększyć przetrwanie własnych genów/stąd pomaganie własnej najbliższej rodzinie/.
2. Ludzie są bardziej skłonni do udzielania pomocy innym, ponieważ takie zachowania były nagradzane w procesie ich socjalizacji.
3. Pomaganie genetyczne i pomaganie socjalizacyjne są wzajemnie komplementarne.

Pomaganie innym jest wartością wysoko cenioną w kulturze ludzkiej i stąd niektórzy ludzie mogą dlatego pomagać, by zdobyć prestiż i aprobatę społeczną. Jednostki wykazujące dużą potrzebę aprobaty są bardziej skłonne do pomagania w sytuacjach publicznych.

Najbardziej podstawową normą dotyczącą pomagania jest norma odpowiedzialności społecznej, zgodnie z którą powinniśmy pomagać tym, którzy są zależni od naszej pomocy

Przed udzieleniem pomocy wskazane jest aby zapytać, czy dana osoba /zwłaszcza starsza/chce tej pomocy.

Zgodnie z przyjętymi społecznie rolami męskimi i żeńskimi, mężczyźni częściej pomagają w sytuacjach wymagających użycia siły i woli walki, kobiety – w sytuacjach wymagających opieki i wspomaganie.

Utrwalone wartości i normy pomagania w osobowości człowieka ułatwiają postępowanie zgodnie z wizerunkiem własnej osoby.

W sytuacjach smutku i przygnębienia pomaganie innym rozprasza owe nieprzyjemne stany emocjonalne.

Współczucie empatyczne dla potrzebującego, wywołane przyjęciem jego perspektywy, ułatwia udzielanie pomocy.

Cenną postawą w pomaganiu jest altruizm, który polega na działaniu wyłącznie dla dobra drugiej osoby a nie dla zdobycia zewnętrznych lub wewnętrznych nagród. Altruizm cechuje szczególnie prawdziwych wolontariuszy.

Bez względu na motywy pomagania i ich rodzaj, działania mające na celu dobro drugiej osoby jest bardzo cenną wartością człowieka. Należy zatem te cechy prospołeczne kształtować za młodu i utrzymywać.

Warszawa 2003r.